

Ελληνική Δημοκρατία
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, **κ. Δημήτριος Κουρέτας**
σας προσκαλεί να τιμήσετε με την παρουσία σας
τις εκδηλώσεις για την
85η Επέτειο της Επικής Μάχης στο Ύψωμα 731

Σάββατο 7 Μαρτίου 2026

Πνευματικό Κέντρο Τρικάλων, Αίθουσα «ΚΑΒΡΑΚΟΣ»

Ώρα 19:00 Εκδήλωση-παράσταση ιστορικού περιεχομένου με τίτλο
«...ένα βήμα πίσω είναι ο θάνατος της Ελλάδος».

Κυριακή 8 Μαρτίου 2026

Στο χώρο του Μνημείου Πεσόντων

Ώρα 11:45 Αφιξη Προσκεκλημένων

Ώρα 12:00 Επιμνημόσυνη δέηση
Χαιρετισμοί

Απαγγελία ποιημάτων από μαθητές και μαθήτριες των:

α) Δημοτικό Σχολείο Μ. Καλυβίων

β) Γυμνάσιο Μ. Καλυβίων

Ώρα 12:30 Κατάθεση στεφάνων
Τήρηση ενός λεπτού σιγής
Εθνικός Ύμνος

Η Σημασία της Μάχης στο Ύψωμα 731 (Μάρτιος 1941)

1. Εισαγωγή

Η Μάχη στο Ύψωμα 731, που έλαβε χώρα τον Μάρτιο του 1941 κατά τη διάρκεια του Ελληνοϊταλικού Πολέμου, αποτελεί μία από τις πλέον αποφασιστικές και εμβληματικές συγκρούσεις του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου στο βαλκανικό μέτωπο. Η αντίσταση του ελληνικού στρατού απέναντι στην ιταλική «Εαρινή Επίθεση» δεν είχε μόνο τακτική σημασία, αλλά και στρατηγικές συνέπειες, καθώς καθυστέρησε τη ναζιστική προέλαση και ανέδειξε το σθένος των ελληνικών δυνάμεων.

2. Ιστορικό Πλαίσιο

Μετά την αποτυχία των ιταλικών δυνάμεων να επιτύχουν ταχεία νίκη στην Ελλάδα (Οκτώβριος 1940 – Φεβρουάριος 1941), η ιταλική ηγεσία υπό τον Μπενίτο Μουσολίνι σχεδίασε την «Εαρινή Επίθεση». Στόχος της επιχείρησης ήταν η διάρρηξη της ελληνικής άμυνας στην Ήπειρο και η ανακατάληψη της πρωτοβουλίας πριν από την επικείμενη γερμανική επέμβαση. Κρίσιμο σημείο του μετώπου αποτέλεσε το Ύψωμα 731, κοντά στην Κλεισούρα, το οποίο λειτουργούσε ως φυσικό ανάχωμα για την άμυνα.

3. Η Μάχη

Η κύρια επίθεση των ιταλικών δυνάμεων εκδηλώθηκε στις 9 Μαρτίου 1941, με ισχυρή προπαρασκευή πυροβολικού και αεροπορίας. Το Ύψωμα 731 υπερασπίστηκε η II Μεραρχία Πεζικού του ελληνικού στρατού, υπό τον Συνταγματάρχη Δημήτριο Καλλίνο, με κύριες δυνάμεις το 5ο και το 19ο Σύνταγμα Πεζικού. Παρά τις επανειλημμένες ιταλικές επιθέσεις (περισσότερες από 18 κατά μέτωπον επιθέσεις σε διάστημα δεκαπέντε ημερών), οι Έλληνες στρατιώτες διατήρησαν ακλόνητη την άμυνα.

Το ύψωμα ισοπεδώθηκε κυριολεκτικά από τα πυρά, αλλά δεν καταλήφθηκε ποτέ από τον εχθρό. Οι απώλειες των Ιταλών ήταν ιδιαίτερα βαριές, ενώ το ηθικό τους υπέστη σημαντικό πλήγμα.

4. Στρατηγική Σημασία

Η αποτυχία της ιταλικής «Εαρινής Επίθεσης» στο Ύψωμα 731 είχε καθοριστική σημασία:

Διατήρησε ανέπαφη την ελληνική αμυντική γραμμή.

Ανέδειξε την ανικανότητα της Ιταλίας να κάμψει την ελληνική αντίσταση χωρίς γερμανική συνδρομή.

Καθυστέρησε τα σχέδια του Άξονα στα Βαλκάνια, συμβάλλοντας στην ανατροπή του χρονοδιαγράμματος της γερμανικής επίθεσης στη Σοβιετική Ένωση.

Η μάχη απέδειξε ότι η ελληνική άμυνα μπορούσε να αντέξει απέναντι σε υπέρτερες δυνάμεις, ενισχύοντας το κύρος της Ελλάδας διεθνώς.

5. Συμβολισμός και Ιστορική Μνήμη

Το Ύψωμα 731 κατέστη σύμβολο αυτοθυσίας, αντοχής και αποφασιστικότητας. Στη συλλογική μνήμη, παραμένει το «Βερντέν της Ελλάδας», συγκρίσιμο σε σφοδρότητα και αντοχή με τις μεγάλες μάχες της Ευρώπης. Η μνήμη των πεσόντων τιμάται σε ετήσιες εκδηλώσεις, ενώ η ιστοριογραφία το καταγράφει ως σημείο καμπής του Ελληνοϊταλικού Πολέμου.

6. Συμπέρασμα

Η Μάχη στο Ύψωμα 731 υπήρξε όχι μόνο τακτική νίκη αλλά και στρατηγικό γεγονός με διεθνείς προεκτάσεις. Η αντοχή των ελληνικών δυνάμεων ανέτρεψε ιταλικά σχέδια, καθυστέρησε την επιχείρηση «Μαρίτα» και απέδειξε τον καθοριστικό ρόλο της Ελλάδας στο πλαίσιο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Η σημασία της μάχης υπερβαίνει το πεδίο της στρατιωτικής ιστορίας, αποτελώντας παρακαταθήκη εθνικής αντοχής και θυσίας.

Μνημείο Πεσόντων στο Ύψωμα 731*

Στη σύνθεση του μνημείου υπάρχουν δύο πυραμίδες, από οπλισμένο σκυρόδεμα, η μία σε οριζόντια θέση συμβολίζει την πτώση, το θάνατο, η άλλη, επιβλητική, σε όρθια θέση, ύψους 17 μέτρων, σε κατακόρυφη στάση συμβολίζει την νέα ζωή και την ελπίδα.

Σε αυτή που βρίσκεται σε οριζόντια θέση βλέπουμε σκούρα χρώματα ενώ στην όρθια βλέπουμε φωτεινά, γαλάζια αισιόδοξα χρώματα.

Ακόμα, υπάρχει σύνθεση 28 σταυρών σε είδος φράχτη από μπρούτζο, που συμβολίζει τους 28 αξιωματικούς και οπλίτες που θεωρούνται αγνοούμενοι στη μάχη αυτή, δημιουργώντας έτσι με αυτή τη σύνθεση των σταυρών ένα κενοτάφιο μνήμης.

Δεξιά και αριστερά της εισόδου της πυραμίδας υπάρχει χάραξη 45 στίχων από το ποίημα του Οδυσσέα Ελύτη «Άσμα ηρωικό και πένθιμο για τον χαμένο Ανθυπολοχαγό της Αλβανίας».

Τέλος μπροστά από το μνημείο υπάρχει ένα γλυπτό σε μπρούτζο στο οποίο αναπαρίσταται ένας τραυματίας στρατιώτης που κάνει προσπάθεια να ορθωθεί, να κρατηθεί στη ζωή. Η στήριξή του επισημαίνεται στο όπλο, το οποίο συμβολίζει το αντικείμενο που σε αυτό στηρίζεται η ασφάλειά του στο μέτωπο. Ο ανοιχτός από αριστερά γιακάς υποδεικνύει κάποιον τραυματισμό του. Επίσης η μορφή αυτή υποστηρίζεται ότι είναι η Ελλάδα, λαβωμένη μεν, αλλά όρθια.

Τα δύο πολυβολεία, δεξιά και αριστερά από το γλυπτό και οι σκάλες, είναι σύμβολα άμυνας. Επίσης προβάλλονται ανθρώπινες μάσκες από κεραμικό με επικεντρωμένη την αγωνία στα μάτια τους που ψάχνουν να ξεχωρίσουν την επιστροφή των στρατιωτών-ανιχνευτών που βγήκαν των πολυβολείων.

*Το μνημείο έχουν επιμεληθεί ο γλύπτης Γρηγόρης Ριζόπουλος και ο αρχιτέκτονας Γεώργιος Ριζόπουλος

Παρακαλούνται να ρυθμίσουν

- **Η Ιερά Μητρόπολις Τρίκκης, Γαρδικίου και Πύλης**
το θρησκευτικό μέρος της εορτής.

- **Η Σ.Μ.Υ.**

τα σχετικά με την παράταξη και την απόδοση τιμών.

- **Ο Δήμος Τρικκαίων**

τον εορταστικό φωτισμό της πόλης και τις λοιπές ενέργειες αρμοδιότητάς του για την εφαρμογή του προγράμματος.

- **Η Διεύθυνση Αστυνομίας Τρικάλων**

την τήρηση της τάξης και την ομαλή διεξαγωγή των εορταστικών εκδηλώσεων.

Παρακαλούνται οι εκπρόσωποι των φορέων του Νομού που επιθυμούν να καταθέσουν στεφάνι να δηλώσουν τη συμμετοχή τους στο αρμόδιο γραφείο της Π.Ε. Τρικάλων.

(Τηλ. 2431351410 ή στο email: ds.trik@thessaly.gov.gr)